

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 9 de febrer del 1934

SUMARI

S'obre la sessió a un quart de sis i vuit minuts de la tarda sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia :

Prec del senyor Cunillera al senyor Conseller de Justícia i Dret referent a l'actuació dels Tribunals d'Urgència en mèrits a les eleccions darreres.

Resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Prec del senyor Dot en el mateix sentit.

Resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectificacions dels senyors Cunillera i Conseller de Justícia i Dret.

Lectura d'una proposició incidental signada pels senyors Casademunt, Dot, Vancells, Irla, Blasi, Arnau, Fàbrega i Cerezo, demanant que el Govern de Catalunya gestioni la concessió d'indult a tots els encartats i condemnats judicialment per incidents de les últimes eleccions municipals a Catalunya.

El senyor Cerezo la defensa.

Intervencions dels senyors Romeva i Simó i Bofarull.

Resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectificacions dels senyors Simó i Bofarull i Conseller de Justícia i Dret.

Per unanimitat és aprovada, amb alguna modificació de les suggerides, la proposició incidental.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre diversos articles de la segona part de la Llei municipal.

Article 195. — Es aprovat amb una esmena dels senyors Mestres, Cerezo, Vancells i Casademunt.

Article 196. — Lectura d'una esmena signada pels senyors Comes, Xirau, Ibars i Simó.

El senyor Comes la defensa.

Resposta del senyor Arnau, per la Comissió, acceptant l'esmena amb la modificació que indica.

Es aprovat l'article amb l'esmena modificada en la forma indicada per la Comissió.

Article 197. — Lectura d'una esmena signada pels senyors Sauret, Mestres, Vancells, Fàbrega i Blasi.

El senyor Sauret la defensa.

El senyor Comes formula una esmena verbal.

Es aprovat l'article amb esmena dels senyors Sauret, Mestres, Vancells, Fàbrega i Blasi i amb el proposat pel senyor Comes.

Articles 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206 i 207. — *Són aprovats sense discussió.*

Article 208. — *El senyor Comes hi proposa un aclariment.*

Es aprova l'article amb l'aclariment suggerit pel senyor Comes.

Se suspèn el debat.

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Bases de la Cooperació.

Articles 53, 54 i 55 (54, 55 i 56 abans). — *Són aprovats sense discussió.*

Article 46 (abans 43). — *Es aprova en la nova redacció.*

Els arts. 66, 67 i 68 del Dictamen ja aprovats passen a ésser arts. 67, 68 i 69.

La Comissió proposa un nou art. 66 que és aprovat.

La Comissió dona compte de les modificacions introduïdes en la numeració de l'articulat.

Se suspèn el debat.

A proposta de la Presidència s'acorda no reprendre les sessions fins dimecres que ve.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a les set i deu minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a un quart de sis i vuit minuts de la tarda sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

L'actuació dels Tribunals d'Urgència en mèrits a les eleccions darreres

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Cunillera.

El Sr. CUNILLERA: Senyors Diputats: He demanat la paraula per a adreçar un prec al senyor Conseller de Justícia, i com sigui que no es troba present a la Cambra, amb tota seguretat degut a les seves ocupacions, pregaria a la presidència volgués traslladar-li el meu prec.

Es tracta, senyors Diputats, d'una cosa un bon xic lamentable; es tracta d'un fet que ha vingut a omplenar un vas ja ple de paciència i crec que aquesta serà la gota d'aigua que podria portar inclús en alguns pobles desordres de caràcter greu. Es tracta d'una sentència, es tracta d'un judici, d'un procediment, portat pel Tribunal d'Urgència de l'Audiència de Tarragona.

Al poble d'Alfara de Carles el dia 28 de desembre esdevingué un fet a la nit. Uns ciutadans dispararen una escopetada a un altre ciutadà d'aquella localitat. Es procedí a fer les primeres diligències, diligències que per a tractar-se d'un antic cacic, he de lamentar d'una vegada per sempre que es tracti d'un company de professió, perquè si com a metge sé que té un criteri benèvol i a més una competència professional reconeguda, no és això obstacle perquè en l'aspecte polític aquest senyor tingui a l'esmentada població molta animadversió.

Com deia, el dia 28 de desembre, en ple període electoral, uns ciutadans apostats en una casa en construcció varen disparar, quan la persona esmentada havia ja passat pel davant de la susdita casa,

un tret que li ocasionà unes lesions que trigaren uns vint o vint-i-cinc dies a guarir-se.

Això, naturalment, vingué complicat per l'estat d'alarma de la República i es feren, com deia abans, les primeres diligències, que donaren lloc a què es practiquessin uns escorcollaments domiciliaris, sense ordre judicial, per part del sometent d'aquella localitat, sometent que, com tots els d'aquelles terres, és solament una reminiscència de la Dictadura, i procura que tan sols pertanyin a aquest Cos tots aquells propietaris i antics cacics que d'aquesta manera poden tenir ús d'arma, privat als demés ciutadans.

Del fet se'n donà part al Jutge de Tortosa; el Jutge de Tortosa continuà la instrucció d'aquestes diligències i envià unes parelles de la guàrdia civil perquè seguissin aquests escorcolls. Es feren escorcolls i s'agafaren quatre persones; una d'elles, l'Alcalde de la localitat, i les altres tres, empleats municipals, perquè l'agredit manifestà que li semblava haver vist aquells individus pel carrer. El Jutge, en fer aquestes diligències, vegé, gairebé comprengué, la innocència d'aquell Alcalde, i tant fou així, que, després de fer els autos corresponents, va deixar en llibertat provisional el dit Alcalde, però posant-lo a disposició del senyor Conseller de Governació, perquè estava, com deia abans, agreujat aquest cas per l'estat d'alarma. El senyor Conseller de Governació el deixà en llibertat i passaren aquests fets al Tribunal d'Urgència; i el que és greu i el que és estrany, és que el mateix Tribunal d'Urgència, dies abans, per fets provats i per trobar individus complicats en plena revolta anarco-sindicalista, havia decretat la seva llibertat i els havia absolt.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.*)

Però aquests ciutadans, aquests defensors de la República, es veu que no eren pas gaire grats a aquest Tribunal. Avui mateix m'ho explicava l'advocat defensor, en una forma indignada encara, i tant indignat estava que em deia: «Jo, avui, havia d'anar a informar novament davant d'aquest Tribunal; però jo no hi he volgut anar davant d'aquella — podríem dir-ne — parcialitat tan declarada del

Tribunal». El poble de Tarragona que assistia a la vista compregué, d'una manera clara i d'una manera definitiva — i fins ha arribat inclús a protestar d'aquests Jutges —, la manca de justícia, perquè l'únic detall, l'única cosa en la qual s'emparà el Fiscal de la República aquell dia fou que, així com a les primeres declaracions el metge deia que li semblava haver vist aquells pressumptes agressors, en el dia de la vista, d'una manera decidida, d'una manera ferma, deia que els havia vist; i en preguntar-li l'advocat defensor com era que els havia vist essent el fet a les onze de la nit, ell responia: «Es que aquella nit feia una lluna molt clara»; lluna molt clara que, amb el calendari als dits, l'advocat defensor va demostrar que la lluna no sortia fins a les dues de la matinada, i els fets havien passat a les onze de la nit.

Doncs bé; no s'havien trobat armes a l'Alcalde, no s'havia comprovat, en les primeres diligències que aquell individu estigués present en els fets; però el que és més — a mi em consta positivament —, és que cap dels quatre individus estaven en aquell fet; i la sentència senyors Diputats, ha estat de catorze anys! Això és indignant, això no pot continuar d'aquesta manera; no pot continuar, perquè jo, que no sóc Jutge, que no sóc Advocat, me n'aniria a la meua terra i els diria que quan sentin parlar de la justícia, que quan sentin parlar dels Jutges republicans, no els deixin entrar ja en el poble, perquè si a un ciutadà que se'l troba en armes, un ciutadà que se'l troba atemptant contra la República, se'l deixa anar, mentre que a un ciutadà que exerceix les seves funcions, un ciutadà que no se li troben armes, un ciutadà al qual el Sometent, sense ordre de ningú, el va a coaccionar a casa seva, fent-li un escorcoll domiciliari li posen catorze anys, senyors..., pleguem! Això no pot continuar d'aquesta manera. I aquest fet que ha passat en aquest Tribunal d'Urgència no és res més, al meu entendre, que un fet electoral. Havien passat les eleccions de Diputats al Parlament d'Espanya, i, naturalment, la gent de dreta, la gent cavernària, creia que ja s'havia acabat tot, que vindrien immediatament destitucions d'Ajuntaments, que vindrien immediatament — ja ho havien fet córrer — Governadors del seu gust i que tot es transformaria. Ells, envalentonats, tornaven a promoure als pobles continuats desordres, incitant moltes vegades a l'atemptat personal: és a dir, que aquell fet només va ésser una resposta adequada a les seves propagandes.

I ara — jo no sé si el prec prendrà una extensió potser massa llarga, però jo voldria també parlar-ne en aquest moment — voldria referir-me a un prec que es va fer l'altre dia al senyor Conseller de Governació, celebrant que el senyor Lluhi estigui ara present en el banc del Govern, per si ens pot donar la certesa que ens permeti creure que aquelles altres exageracions jurídiques que es feren als Tribunals Contencioso-administratius no continuaran ocorrent en endavant. Jo només he de dir que a les comarques del Baix Ebre hi ha un sens fi — per no dir tots — de pobles on hi han hagut Ajuntaments republicans els Regidors dels quals tenen actualment damunt de llurs caps l'espasa de Damocles. I dic això perquè tots ells estan avui en perill d'ésser embargats. ¿Per què? Senzillament: perquè vingueren les eleccions del 12 d'abril, eleccions que es feien per a desterrar el règim borbònic d'Espanya, eleccions municipals

que es feien en els pobles per desterrar els representants d'aquella Dictadura i d'aquella monarquia, i el que és gran i el que fa posar en un estat de suspensió l'ànim, és que aquelles eleccions que pogueren fer caure una monarquia, que pogueren fer caure l'amo, que en podríem dir, de tota aquella gent, no varen servir per a poder desterrar dels pobles els representants d'aquella mateixa monarquia portats moltes vegades d'una manera indigne i d'una manera indecorosa per aquella Dictadura que païrem durant set anys.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor President de la Generalitat.)

I no pot ésser allò — ho repeteixo —, no pot ésser que vingui el Tribunal que sigui que confirmi d'una manera taxativa aquells nomenaments, nomenaments que nosaltres, des del començament, en fórem contraris i que varem dir que si venia la República allò no continuaria, que treuríem secretaris, que treuríem els empleats que volguéssim, perquè estaven posats pel damunt de tota Llei i pel damunt de tota justícia, en canvi, ara, i moltes vegades s'han tret secretaris que eren un model d'administració i funcionaris que eren un model també en llurs càrrecs. Doncs bé: jo només vull citar uns casos — pocs, relativament pocs —; en citaré un, el cas d'un poble — i permeteu-me també que em refereixi a un metge, perquè potser per ésser de la meua professió puc estar més ben assabentat dels assumptes —, poble en el qual hi havia un metge que tenia l'aquiescència de la majoria d'un poble, però que no era amic dels representants de l'Ajuntament, perquè durant la Dictadura tots sabem que les minories eren les que governaven els Ajuntaments. I quina se'n van pensar? Van dir: «Farem venir un metge per a una part molt ínfima del poble»; però es trobaven amb la dificultat de poder-lo pagar, de la manera necessària, perquè pogués viure decentment, i digueren: «Li donarem la titular», titular que en el pressupost constava amb 1,500 pessetes. I com que amb aquesta quantitat ells encara no podien sufragar les despeses, aleshores se'ls va ocórrer la idea de l'ou de Colom. Varen dir: «Augmentarem la titular a 4,000 pessetes i que paguin els contraris», dient: «Ells que no en poden tenir un, n'hauran de tenir dos». Doncs bé; el poble, naturalment, s'indignà contra aquell fet, i deien en les seves campanyes electorals, i ho deien moltes vegades dirigits i guiats pels nostres homes, que si arribava a dominar el Municipi treurien aquell metge i podrien esmenar aquell escàndol municipal. Va venir la República, va venir el govern de la majoria contra la minoria i, naturalment, varen treure aquelles pessetes del metge titular, però ell va recórrer al Tribunal Contencioso-administratiu, i com que es tractava d'un individu monàrquic, com que es tractava d'un individu de dretes, l'Ajuntament hagué de sucumbir i hagué de donar la raó al metge, al funcionari. Ara es troba aquella gent que pesen damunt seu no solament les 1,500 pessetes del titular, sinó les 4,000 d'un any, d'un altre i d'un altre. I així podríem dir el mateix d'Alfara de Carles, on varen treure el secretari; de Tibenys, amb un agent de recaudació; de La Cènia, amb el secretari; de Tortosa, capital, amb un assumpte d'empleats municipals; de Godall, el mateix; i així no acabariem amb els pobles del Baix Ebre.

Per això he adreçat el meu prec a l'amic senyor

Lluhi, Conseller de Justícia, per a pregar-li que vegi la necessitat de què aquest Parlament dicti alguna Llei que convaldi d'una vegada i per sempre els acords presos pels Ajuntaments del 14 d'abril; no vull pas dir que siguin els republicans, sinó tots. Si es vol, que es creï un Tribunal superior, una Comissió mixta, però no podem aguantar més, no es pot creure que vinguin unes eleccions municipals darrera unes altres i que sempre pesi damunt aquells Regidors, d'aquells homes que proclamaren la República, el pesombre d'un embarg o d'una parella de la guàrdia civil, que els pot desfer per sempre llur tranquil·litat i la de les seves famílies. Res més.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: A la primera part del prec que ha fet el senyor Cunillera no hi era present, però tinc entès que es refereix a l'actuació dels Tribunals d'Urgència en mèrits de les eleccions celebrades el 14 del mes passat. Ara bé; com que hi ha per part d'un altre senyor Diputat, del senyor Dot, un prec referent també als Tribunals d'Urgència, un cop l'hagi fet llavors parlaré d'aquest problema.

Hi ha un altre aspecte en el que acaba de parlar el senyor Cunillera, referent a la situació en què es troben aquells Ajuntaments que han pres acords contra funcionaris municipals, i que després, en mèrits de l'aplicació de la legislació municipal actual, els Tribunals Contenciosos els han reposat en els seus llocs, i han imputat als Regidors que varen prendre l'acord, la responsabilitat de totes les despeses que representa la reposició d'aquests funcionaris. Jo, respecte d'això, he de dir una cosa: pròpiament la competència per a fer aquesta Llei és del Departament de Governació. És el Departament de Governació el que ha de venir a proposar aquí una Llei respecte a la vigència o legalitat actual dels acords presos pels Ajuntaments, donant a aquesta Llei efectes retroactius. L'aspecte que fa referència al Departament que regento, és si els Tribunals Contenciosos han aplicat o no han aplicat bé la Llei. Des d'aquest lloc tinc la convicció de què els Tribunals Contencioso-administratius que han hagut d'aplicar la Llei vigent, que donava una sèrie de garanties als funcionaris, han donat les sentències que s'han produït, procurant atendre's a un exacte compliment de la Llei. Ara bé; no sols no sóc contrari, sinó que crec que és necessari que per part del Departament de Governació, es porti aquesta Llei; si el senyor Conseller de Governació fos aquí present segurament ens diria que està elaborant-se. I en quant pot fer referència a què quan estigui feta aquesta Llei estigui també en vigor la part del Contencioso-administratiu de l'administració catalana, ah!, respecte d'aquest particular m'és grat dir a la Cambra que la Comissió Jurídica Assessora té avançadíssima la Llei que fa referència a tots els procediments Contencioso-administratius, i aquesta Llei, quan em sigui lliurada, jo l'estudiaré ràpidament i la portaré al Consell perquè la presenti a la Cambra i aquesta l'estudii, la dictami i l'aprovi, perquè serà imprescindible, molt més, quan dintre de poc es posarà en marxa el Tribunal de Cassació de Catalunya, que és on han d'acabar aquests recursos. I jo us dic: és un problema que l'ha de resoldre el Departament de Governació, d'acord amb la Cambra, i

d'un moment a l'altre. En quant a l'actuació dels Tribunals Contenciosos, com no sigui una denúncia concreta que pugui ésser objecte d'una acció governativa que faci el Departament de Justícia, he de creure que els Tribunals Contenciosos ho han fet atenent-se a totes les disposicions legals que estan en vigència.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Dot.

El Sr. DOT: Senyors Diputats: He demanat la paraula per a fer al senyor Conseller de Justícia i Dret un prec relacionat amb la manera en què vénen actuant els Tribunals d'Urgència a Catalunya després de les eleccions del 14 de gener passat. Ja sé que per a tractar-se de l'Administració de Justícia, les meves paraules, que forçosament hauran d'evidenciar una queixa, hauré de mesurar-les acuradament abans de dir-les, per tal que no semblin irrespetuoses a l'alta funció de la Justícia. No sé si aquest desig meu podré complir-lo; hi han coses que estan tan en contradicció amb les nostres conviccions, que revolten tota la nostra ordenació ideològica i que desperten en nosaltres una indignació. Negar que ara estem posseïts d'aquest defecte, no podríem. No obstant, farem els màxims esforços per a contenir-nos.

I anem al fet: recordeu que d'acord amb un Decret del Govern de la República, del dia 3 de desembre de l'any passat, la V. S. va dictar una Ordre a totes les autoritats judicials de Catalunya, que en el paràgraf quart i cinquè de la seva exposició deia: «Declarat l'estat de prevenció, s'han exceptuat d'aquest tots els actes electorals que s'organitzin a Catalunya en relació amb les eleccions municipals, i, per tant, queda degudament garantitzada la propaganda i s'exceptuaren de la intervenció dels Tribunals d'urgència els delictes de caràcter electoral que es puguin produir.

Traspassades a la Generalitat de Catalunya les facultats executives del Govern de la República pel que toca a l'aprovació de l'Administració de Justícia, de conformitat amb els preceptes de la Constitució i les lleis processals i orgàniques de l'Estat, és al Conseller de Justícia i Dret a qui correspon dictar les disposicions necessàries per a l'exacte compliment de les lleis vigents, d'acord amb el que preceptua la norma tercera dels acords de la Comissió Mixta per al traspàs de serveis, implantats pel Decret del 25 d'octubre darrer.

I, per aconseguir les finalitats expressades, les Autoritats judicials de Catalunya tindran presents les següents normes: » I després d'unes quantes normes, ve una norma vuitena, que diu textualment: «Vuitena. — Exceptuats de l'estat de prevenció tots els actes electorals que s'organitzin a Catalunya, els Tribunals d'urgència que regula la Llei d'Ordre públic, no intervindran en els delictes de caràcter electoral. Per a perseguir els delictes especialment previstos en la Llei Electoral, s'aplicarà, quan sigui procedent, el procediment regulat pel títol III del llibre IV de la Llei d'Enjudiciament criminal, pel que toca al delictes flagrant.» Doncs, bé; aquestes disposicions que eren acomplertes pels Jutges municipals i de primera instància en tots aquells casos en els quals hagueren d'intervenir a conseqüència d'apassionaments polítics, alguns produïts com a reacció en contra

de vexacions, coaccions i amenaces de fam, per disposicions al meu judici absurdes i improcedents d'algunes Audiències provincials i amb la respectuosa protesta dels esmentats Jutges, foren reclamats per a passar a la jurisdicció dels Tribunals d'urgència, després que alguns dels detinguts ja estaven en llibertat provisional.

I jo prego al senyor Conseller de Justícia i Dret que es digni dir amb la franquesa reconeguda que el caracteritza, quina és la seva opinió sobre la procedència d'aquest procediment. Perquè jo tinc entès que els Tribunals d'urgència funcionen perquè hi ha estat de prevenció i que l'estat de prevenció subsisteix en evitació de desordres públics i, si ultra això, tenim en compte les disposicions d'excepció que per part del Govern de la República i del senyor Conseller de Justícia i Dret, es feien dels delictes de caràcter electoral, jo que no sé comprendre que un delictes electoral sigui un delictes d'ordre públic de la naturalesa dels que fan necessari l'estat de prevenció, no puc sustreure'm a la idea de què poden haver-hi en resolucions preses pels Tribunals d'urgència predisposicions de caràcter polític.

Són molts els casos que m'afirmen en aquesta idea, no sé si és convenient retreure'ls, veurem; de totes maneres són ja coneguts del senyor Conseller de Justícia i Dret, fins a l'extrem que sé que li han ocasionat una preocupació extraordinària iniciada en la publicació d'una nova ordre de data 18 de gener que recordant als Jutges i Magistrats la seva obligació, deia: «Declarat l'estat de prevenció, per Decret del Govern de la República, del dia 3 de desembre del 1933, varen exceptuar-se d'aquell tots els actes electorals relacionats amb les eleccions municipals, que s'havien de celebrar a Catalunya. En l'Ordre-circular del dia 8 de desembre següent, inserida en el *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya* número 132, s'exceptuen del procediment d'urgència els delictes electorals. Celebrades les eleccions cal donar fidel compliment a aquestes disposicions, procurant excloure del procediment d'urgència els delictes electorals i fent aplicació, quan resulti pertinent, del procediment regulat pel títol III del llibre quart de la Llei d'Enjudiciament criminal, pel que toca al delictes flagrant. A l'objecte que es segueixi el mateix criteri per totes les Autoritats judicials de Catalunya, he resolt: Recordar l'exacte compliment del que és preceptuat en la norma vuitena de l'Ordre-circular del dia 8 de desembre darrer, en relació amb l'esmentat Decret del Govern de la República del 3 de desembre darrer.»

Estic també assabentat d'altres gestions fetes prop del Govern de la República i del Ministre de Justícia; no sé, però, quin ha estat el resultat d'aquestes gestions. Jo agrairé al senyor Conseller de Justícia que vulgui dir-nos-el, perquè se n'assabenti Catalunya, que creu en això que es conculca per part d'uns funcionaris el sentit de serietat i de respecte que en tot moment ha de merèixer l'Administració de Justícia.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: El prec

que acaba de formular el senyor Dot té una extraordinària importància i jo procuraré contestar-li amb aquesta franquesa que diu que en caracteritza.

En primer terme, jo vull separar dues qüestions incloses en aquest prec: la qüestió de fons i la qüestió que en podríem dir de forma, la qüestió menys important de tal com queda la lletra de la Llei.

L'estat de prevenció està regulat, avui dia, per la Llei d'Ordre Públic de la República, i té unes característiques greus indiscutibles, i davant d'un desordre públic, existint l'estat de prevenció, es creen els Tribunals d'Urgència, els quals no sols actuen amb una extraordinària rapidesa, sinó que, al mateix temps, agreugen la situació dels pressumptes culpables o processats, primer, perquè la detenció va seguida de la presó fins que es veu el judici, i segon, perquè cas d'una condemna, quan en altres circumstàncies podrien estar subjectes a condemna condicional, o sigui que no haurien d'ingressar a complir la condemna, no hi ha condemna condicional en aquests casos.

Ara bé, és evident que el legislador quan va fer aquesta Llei d'Ordre Públic i va regular dintre d'ella l'estat de prevenció no va preveure la coexistència de l'aplicació d'aquesta Llei en un període electoral. Tant és així, que el Govern de la República va procurar esperar, i ho va dir en el preàmbul de la declaració de l'estat de prevenció a tot Espanya, que s'hagués acabat el període electoral, o sigui el dia 3 de desembre, quan es feia el segon torn a les eleccions de Diputats a Corts, per a declarar l'estat de prevenció a tot Espanya, i en declarar-lo a Catalunya, va consignar, d'una manera expressa, que s'exceptuava de les prescripcions de la Llei d'Ordre Públic i de l'estat de prevenció tot el que fes referència als procediments i lluites electorals.

El Conseller anterior, senyor Coromines, va dictar una disposició posant de relleu l'excepció de totes les coses que feien referència a propagandes i a actuacions electorals, de les disposicions de la Llei d'Ordre Públic en general, i en produir-se aquí les eleccions municipals una de les seves conseqüències fou l'haver d'aclarir aquest problema, aquest problema que no està prou clar. I jo, recolzant-me en la circular feta per l'anterior Conseller i, a més, creient que en el fons de la qüestió hi ha un problema de solució franca i és el de què no es pot considerar que la Llei d'Ordre Públic i molt menys la seva agravació amb l'aplicació de l'estat de prevenció, fos feta pensant en uns procediments que tingués el Govern d'exagerar la seva força en un moment de període electoral, sinó que fou no preveient que l'estat de prevenció s'hagués d'aplicar havent-hi un període electoral pel mig, i que l'excepció del Govern de la República dient que quedava exceptuat de les normes de l'estat de prevenció, tot el que feia referència al procediment i actuació electoral dintre de Catalunya; volia dir que tot el que fossin pròpiament delictes electorals quedaven exceptuats de la intervenció dels Tribunals d'Urgència i de l'aplicació de les disposicions de la Llei d'Ordre Públic; així ho vaig sostenir en aquesta circular.

El compliment d'aquesta circular va trobar una determinada resistència, perquè la interpretació de la lletra de la Llei, segons la concepció que la República té de l'Administració de Justícia, correspon als Jutges, i dintre d'aquesta funció d'interpretar les Lleis són completament independents, i, per tant, el

Conseller de Justícia, com el Ministre de Justícia de la República, no poden, en cap cas, ni coaccionar, ni violentar ni intervenir en la interpretació de la Llei que facin en les seves funcions els Jutges i Magistrats. I hi hagueren a Catalunya dos criteris significats: el criteri dels que, a judici meu, interpretaven bé la Llei, que deien que tot el que fossin delictes o faltes comeses el dia de les eleccions i per motius electorals, s'havien de considerar electorals i, per tant, subjectes a la tramitació pròpia de la Llei penal ordinària, i els que varen creure que tot i ésser delictes electorals havien de subjectar-se a l'aplicació de l'estat de prevenció i Tribunals d'Urgència. Per això també la circular deia en un dels seus apartats: «a l'objecte de què se segueixi el mateix criteri per totes les autoritats judicials de Catalunya»; és a dir, per a unificar aquests criteris.

Ara, bé; tan els problemes eren greus i tan era difícil la intervenció de les autoritats judicials en quant aquestes podien interpretar la Llei dintre de les seves funcions, amb el criteri de què el que era lògic era l'aplicació de la Llei d'Ordre públic, que no content el Govern de la Generalitat amb haver redactat i promulgat aquesta Ordre-circular, per mitjà del senyor President de la Generalitat, que com saben els senyors Diputats és el representant de l'Estat dintre de Catalunya, es va dirigir al Govern de la República, dient-li que la coexistència del període electoral a Catalunya i la Llei d'Ordre públic amb el seu estat de prevenció aplicat a Catalunya, provocava el problema que no havia estat previst pel legislador, de què tots els actes comesos amb més o menys caràcter de delicte, durant el període electoral i amb motiu de la celebració de les eleccions, es veien agreujats en la seva tramitació, per un estat de prevenció i una Llei d'Ordre públic que no havia estat feta preveient aquesta coexistència, i que, per tant, potser era indicada — i ell la suggeria — la conveniència de què es donés per part del Govern de la República, autoritzat per a fer-ho, una explicació o bé una delimitació clara del que eren pròpiament delictes d'ordre públic i del que eren delictes electorals. El Govern de la República va considerar que aquesta delimitació ja estava prou clara en la Llei, i jo crec que el Govern de la República, com que no va tenir dintre de la seva jurisdicció concreta en aquest cas, el problema plantejat, no es va donar compte de la importància de la suggestió que se li feia, i no es va donar compte de la raó en què fonamentava el President de la Generalitat, representant de l'Estat dintre de Catalunya, la necessitat d'aclarir aquest problema.

Tant és així, que una de les finalitats essencials de tota llei que consisteix en què promogut el delicte sigui sancionat per la Justícia i per l'Estat en forma que es produeix un asserenament de les passions i una calma dels esperits, perquè l'aplicació de la Justícia quan es fa dintre de la seva funció produeix sempre un asserenament de les passions i dels esperits, aquí es va produir al revés. Si s'asserenen totes aquestes passions polítiques, produïdes per les lluites electorals immediatament després de conegut el resultat de les eleccions i que tots aquells delictes, aquells apassionaments de la lluita, aquelles faltes que es poden cometre filles d'aquest mateix apassionament, per-

den la seva importància un cop transcorregut aquest període d'apassionament, aquí es podia produir l'efecte contrari, perquè aplicant les disposicions de la Llei de l'estat d'excepció i sobretot si els Tribunals d'urgència, dintre de l'esperit de la Llei d'Ordre públic i de l'aplicació de l'estat de prevenció, anaven aplicant la Llei amb un criteri rigorós, en lloc de produir un aquietament de les passions el que produïrien fora una exaltació de les passions, i els propis enemics polítics dels que havien comès l'acte, foren els primers en considerar injusta i exagerada la pena que s'imposés en raó d'aquest delicte comès.

Tant és aquesta la meva convicció, que no m'estranyen els termes en què els senyors Diputats s'han produït aquí referint-se a aquesta qüestió, una mica exaltats, àdhuc una mica violents, contra l'Administració de Justícia, cosa que jo crec que està dintre de la seva funció, perquè a ella no és a qui correspon veure tot l'aspecte polític que té aquesta qüestió, i que pel mateix que té un aspecte polític corresponia resoldre-la al Govern de la República fent el degut aclariment.

Ara, bé; han estat substats de l'aplicació dels Tribunals d'urgència tots els delictes que la Llei enumerava concretament com electorals. Hi ha altres delictes, com per exemple el delicte ocorregut a Lleida, d'haver posat un explosiu, a la porta d'un convent, explosiu que no ocasionà cap dany personal ni material, és a dir, que pròpiament era un detonador, era un explosiu posat allí amb la finalitat de produir una coacció electoral. Com s'havia de jutjar aquest delicte? Era aquell un delicte d'explosius? Ah! Aleshores era gravíssim, i de sis a vuit anys de presó era la pena que li corresponia. Era simplement una coacció electoral? Aleshores havia d'ésser jutjat fora de l'òrbita dels Tribunals d'urgència.

Hi ha hagut a Catalunya criteris un xic diversos, i aquest Tribunal d'urgència de Lleida, en aquest cas, si bé aplicà els procediments d'urgència, aplicà una pena lleu.

Hi ha hagut per l'Audiència de Girona una aplicació rigorosa, a judici meu desproporcionada per l'aspecte polític que tenia el problema, perquè no es podia considerar l'ànim del desordre públic, ni l'ànim de portar endavant un aixecament, és a dir, no es tractava d'un professional del desordre públic, sinó que eren circumstàncies filles de l'apassionament de la lluita electoral i procediments produïts per aquest apassionament. Jo he de respectar, i respecto, perquè estava dintre de les seves funcions, el criteri d'aquest Tribunal d'urgència. El que passa és que particularment jo no el comparteixo, com passa als senyors Diputats i com penso que passarà també al poble d'Olot a què fa referència aquest cas.

Doncs bé; actualment aquestes sancions són fermes i tinc notícia que es prepara una proposició, que crec que el Govern i el senyor President de la Generalitat faran seva, de tramitar la petició d'indult a favor d'aquests sancionats. Jo crec que això és justificadíssim i considero que és l'única solució que queda davant del problema que ha plantejat la coexistència d'aquestes dues Lleis, que en llur origen foren fetes perquè no poguessin coexistir i perquè l'estat de prevenció no es pogués aplicar, en tota la

seva gravetat, per delictes comesos en període electoral.

La solució, de totes maneres, escapa a l'òrbita de les funcions del Govern de la Generalitat, el qual actuarà i només pot actuar a través del President de la Generalitat, com a representant de l'Estat dintre de Catalunya, per a veure que la República, que té en aquest aspecte la legislació i és qui ha de resoldre aquest problema, ho faci dintre de les aspiracions de tots els Diputats de la nostra ideologia que desitgen que es faci una delimitació clara entre el que són apassionaments polítics de caràcter electoral, i el que són desordres ocasionats per promotors professionals, o bé amb la finalitat de subvertir l'ordre públic.

I com no sigui lamentar la ineficàcia de tots els esforços produïts per tal que això es tradueixi en una realitat i en aquest sentit donar satisfacció no solament als Diputats, sinó a tots els ciutadans d'Olot i altres pobles, que s'han trobat amb una cosa que els era desconeguda, que una falta pròpia de l'apassionament electoral, s'hagi produït en una penalitat excessiva evidentment, donades les persones i el motiu pel qual es feren aquells actes; com no sigui lamentar això, és una cosa que escapa a la nostra òrbita la seva solució de fons, tant ara com abans que s'haguessin sancionat els actes; lamentar que per escapar de la nostra òrbita no haguem pogut resoldre aquest problema, que estic convençut que si hagués estat dintre de la nostra jurisdicció l'hauríem resolt d'acord amb el pensament i amb la manera d'ésser de la immensa majoria del poble de Catalunya.

El Sr. CUNILLERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Cunillera.

El Sr. CUNILLERA: Senyors Diputats: Vaig a recollir algunes de les manifestacions que tan amablement s'ha dignat fer el senyor Conseller de Justícia i Dret.

Jo celebro, quant a la primera part, que poguem comptar amb la seva valuosa cooperació per aquest Projecte de Llei que, segons ell diu, ja el senyor Conseller de Governació està estudiant per a resoldre d'una manera definitiva aquests afers dels Tribunals Contencioso-administratius. Ara bé; jo desitjaria que no s'allargués aquest termini que ell ha donat de vuit dies, de quinze dies, o d'un mes, perquè si hem de tornar a esperar que la Comissió Jurídica dictamini altra vegada un Projecte de Llei, que aquest Projecte de Llei es vagi quedant a les mans d'aquest senyors i es vagi dilatant la seva aplicació, torno a repetir que tindrem un problema greu que serà després molt més difícil de resoldre en molts pobles de Catalunya.

Quant a la segona part, o sigui a l'actuació escueta, a l'actuació del Tribunal d'Urgència, també he de celebrar les seves manifestacions, però en el cas mateix d'Alfara de Carles jo entenc que encara que això hagi passat abans de les eleccions, estaven en ple període electoral, per quant la suspensió de les eleccions municipals del 16 de novembre i ajornar-les per al 14 de gener, deia que el període electoral estava en vigor, i jo entenc que aquest fet entrava de ple dintre del període electoral. Per tant, encara que no fos produït el dia mateix de les eleccions, jo entenc que deuen entrar tots aquests

ciutadans en aquesta petició d'indult o en aquest proper indult que pensa donar el Govern de la Generalitat.

Perquè ell ha esmentat la diferència dels Tribunals de Lleida i dels Tribunals de Girona. L'aplicació que feien de la Llei els uns i l'aplicació que en feien els altres. Naturalment, jo que conec, per haver estat al seu domini, el President de l'actual Audiència de Girona, provinent del Jutjat de Primera Instància de Tortosa, sé el criteri que té aquest senyor en tot el que fa referència a l'aplicació de les Lleis, i, millor dit, sé el seu criteri quan es tracta del delictes fet per un monàrquic, i quan es tracta del delictes fet per un republicà, i ho sé no pas des de què funciona aquest Parlament, sinó ja des de la implantació de la República, o sigui des de què actuava als Tribunals de Tortosa. I el Tribunal de Tarragona ha actuat d'una manera parcial en tots els casos, potser tant o més que el de Girona. El senyor Conseller deia que un delictes d'explosius, gravíssim, comportava la pena de sis a vuit anys. Jo dic: si a un senyor que no se li han trobat armes, que és l'Alcalde d'un poble, se'l va a martiritzar a casa seva, se l'en treu — i aquí està la meua queixa —, que el Jutge que fa les primeres diligències creu que no hi ha motiu per a continuar la seva detenció, per quant ell mateix ho deia, que el Tribunal d'Urgència implicava la presó des del moment d'ocasionar-se el fet fins a la seva solució, i deia també el senyor Conseller, que ell actuava amb una rapidesa extraordinària, i jo li he de dir que el fet passà el 28 de desembre i fins ahir no es vegé la causa. Doncs bé, si en un cas greu es poden aplicar de sis a vuit anys i en aquest cas, que al meu entendre no era greu, a més que a mi em consta veritablement, de manera positiva, que aquell home no estava en el fet, com pot ésser que s'hagin aplicat per aquest Tribunal catorze anys a aquest individu, i a l'altre que se'l troba amb bombes i pistoles, i atemptant contra la República se'l posi en llibertat?

Es aquí el problema que jo sostinc, i voldria que es digués d'una manera clara — perquè l'aplicació, naturalment, depèn dels Jutges, que ho tenen a llur mà —, si el règim ha canviat, o bé si continua el règim antic; si han de canviar els procediments, o han de continuar els mateixos, perquè d'aquesta manera no hi hauria necessitat de fer cap règim nou, ni hauríem tingut necessitat nosaltres d'exposar moltes vegades les nostres hixendes i les nostres vides, per l'adveniment d'aquest règim.

I acabem preguntant al senyor Lluhi que ens contesti categòricament aquesta pregunta: ¿entren aquests individus, aquests ciutadans, en aquest Projecte d'indult, o no hi poden entrar? Aquesta és la pregunta que nosaltres formulem i que voldríem que ens la contestés com hem dit concretament el senyor Conseller de Justícia.

El Sr. DOT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Dot.

El Sr. DOT: Simplement, per a donar les gràcies al senyor Conseller de Justícia per les seves manifestacions i dir, com ja creiem que està assabentat, que hi ha una proposició incidental,

presentada per diversos companys Diputats, que defensarà el senyor Cerezo.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Justícia.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Contestant concretament a la pregunta que ens ha fet el senyor Cunillera, en relació a si en el projecte d'indult que faci el Govern de la Generalitat, si hi aniran inclosos aquests individus, aquests ciutadans, hem de dir concretament que de cap manera. El Govern de la Generalitat no pot fer projectes d'indult, desgraciadament, perquè és aquesta una de les moltes limitacions que té l'Estatut de Catalunya, que té la nostra autonomia.

Per ara no podem indultar. Ara bé, el Govern de la Generalitat, dintre de la mateixa organització política de l'autonomia, té un mitjà per posar-se amb comunicació quan considera una cosa convenient, amb el Govern de la República que és el qui té la facultat de donar o de concedir l'indult. I aquesta comunicació és a través de la presidència de la Generalitat, que a més a més d'ésser el representant de Catalunya, dintre de la República, és el representant de l'Estat a Catalunya.

Nosaltres creiem que en l'actualitat fóra convenient que s'apliqués un indult. Ara bé ; jo he de lamentar una mica que el senyor Cunillera en el seu prec hagi fet acusacions molt fortes contra l'administració de justícia ; i he de dir-li que, com a Conseller de Justícia, jo no sé el criteri que té cap jutge ni cap magistrat de Catalunya. Dic que no ho sé, i afegeixo que ni vull saber la idea política que tingui cap jutge i magistrat de Catalunya, perquè aquests, en la seva actuació com a jutges i magistrats, han de prescindir en absolut de tota idea política i s'han d'atendre exclusivament al que es digui en els termes de la Llei, i han d'aplicar sempre la Llei amb la intelligència, amb el seu esperit de justícia i amb l'estat de consciència que es formin de tots els elements en judici.

Per tant, jo, com no sigui per aquells casos concrets, determinats, que puguin ésser objecte d'una sanció, que consti que no puc posar jo en cap cas, sinó que els que l'han de posar són els superiors jeràrquics dels jutges i magistrats dintre de l'administració de justícia, quan hi hagi un acte parcial comprovat ; a part això, no solament he d'afirmar com afirmo que jo no sé, que desconec i m'alegro de desconèixer el criteri que puguin tenir els jutges i magistrats, com desconec també que aquests senyors tinguin cap idea política.

Dic això, perquè és molt delicat aquest problema i tota acusació que es fa públicament respecte a idees polítiques que tinguin o deixin de tenir uns jutges o uns magistrats, perjudica el prestigi de l'administració de justícia i dona la sensació de que l'administració de justícia està afecta a idees polítiques. I si portem la justícia als embats de la política, aleshores evidentment la justícia perd el seu prestigi i serietat dintre de l'opinió pública i tots els falls i decisions que prengui poden ésser interpretats com a fills, atribuïts a la passió política i compromet el to d'imparcialitat que deu presidir l'administració de la Justícia.

Per aquestes raons, he de dir respecte al cas concret plantejat pel senyor Cunillera, que si es tracta d'un delictes electoral i el Govern de la Generalitat creu que en efecte es tracta d'un delictes electoral, també l'inclourà en la petició d'indult que es farà al Govern de la República a través del President de la Generalitat ; però si no es tracta d'un delictes electoral, aleshores jo personalment almenys m'oposaria en el sí del Consell, i crec que els meus companys compartirien el meu criteri, a què aquest cas fos inclòs en aquesta petició d'indult, que jo no trobo justificada en quant ha coincidit aquí una Llei electoral nova i l'estat de prevenció, però no seria partidari de què el cas fos inclòs en la petició d'indult si es tracta d'un delictes corrent o vulgar. Aquest és el meu criteri.

El Sr. PRESIDENT : Les dues preguntes que han formulat els senyors Dots i Cunillera, veritablement han traspassat els límits de les preguntes i amb l'assentiment del senyor Conseller de Justícia, s'han convertit en una cordial interpellació, a la que la Mesa, per a facilitar l' aclariment de les qüestions plantejades, no ha posat cap inconvenient. I ara, relacionada amb les incidències d'aquest debat, s'ha presentat una proposició incidental que el senyor Secretari donarà lectura.

(Es dona lectura a la proposició incidental següent :)

«AL PARLAMENT

Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de presentar a la Cambra la següent

PROPOSICIÓ INCIDENTAL

Que el Govern de Catalunya gestioni la concessió d'indult a tots els encartats i condemnats judicialment per incidents de les últimes eleccions municipals a Catalunya.

Palau del Parlament, 9 de febrer del 1934. — Casademunt, Dot, Vancells, Irla, Blasi, Arnau, Fàbrega i Cerezo.»

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Cerezo.

El Sr. CEREZO : Per a defensar breument aquesta proposició incidental i fonamentar els motius que ens han induït a presentar-la.

No vull qualificar ara la interpretació que hagi pogut donar un Jutge a la Llei d'Ordre Públic en virtut de les eleccions municipals, però han passat uns fets i aquests fets, al meu entendre, i crec que també està en l'ànim dels senyors Diputats, no han d'ésser jutjats per mitjà dels Tribunals d'Urgència ; i l'haver estat jutjats pels Tribunals d'Urgència ha fet que els delictes o suposats delictes ocorreguts en el dia de les eleccions en diversos pobles de la circumscripció de Girona, com en altres pobles també de Catalunya, a aquests fets que, en realitat, no tenen importància, se'ls ha donat per aquest procediment una importància extraordinària, i aquests processats el Tribunal d'Urgència els ha condemnat amb penes vertaderament excessives.

Jo puc esmentar aquí tres casos dels que ja s'han

jutjat per l'Audiència de Girona, perquè es vegi que la importància dels fets és tan petita que, en realitat, no es poden considerar com delictes, i hem de lamentar que aquesta Llei de defensa de l'Ordre Públic, hagi volgut ésser interpretada per aplicar-la en dies d'eleccions.

Un dels fets és el següent: Davant de la porta d'un col·legi electoral es provoca una discussió i entre dos homes es peguen unes bufetades. Dóna la circumstància que un dels que va rebre bufetades era l'agutzil de la població que anava de paísà, i per això el Tribunal d'Urgència considera que s'ha comès un delictes i condemna l'individu que li donà la bufetada a quatre mesos de presó.

Un altre dels fets va ocórrer a Olot. Es tractava també d'una discussió sorgida a la porta d'un col·legi entre un elector que votava i altres persones, sobre si aquell tenia o no dret a votar. I un jove va arrebregar una tranca o un bastó i va ventar un cop amb aquest bastó, i, errant el cop, va pegar a un guàrdia municipal, però sense fer-li cap ferida, sinó tan sols el petit cop que representa una rescada. I per aquest fet, el Tribunal d'Urgència considera aquest jove com autor d'un delictes d'haver pegat a una autoritat i el condemna a dos anys, quatre mesos i un dia de presó.

I hi ha un altre fet ocorregut a la ciutat de Girona que, certament, té més gravetat que els altres. I perquè es vegi que nosaltres demanem amb aquesta proposta un indult per a tots els encartats i condemnats, sense mirar, sense tenir en compte ni distingir si són de dretes o d'esquerres, ens ocupem també d'aquest fet perquè en ell varen ésser autors uns individus de dreta, uns individus que, pistola en mà, varen amenaçar a altres xicots. Varen ésser detinguts i varen confessar espontàniament que havien anat a Girona per a fer les eleccions a sou dels elements de la Lliga Catalana. A aquests individus, si que se'ls pot considerar com a autors d'un delictes, perquè almenys portaven armes sense permís per portar-ne. I tan sols se'ls ha condemnat a quatre mesos i un dia de presó.

Jo suposo que en les diverses Audiències hi han entretinguts molts altres procediments. Jo no vull veure ara la parcialitat o la imparcialitat que pugui haver-hi hagut en els Tribunals d'urgència en apreciar els fets, tan sols vull mirar els fets i dir que en dies d'eleccions s'havia d'interpretar que la Llei d'Ordre Públic, quan els fets no demostraven una alteració d'ordre públic, que no fossin enjudiciats per la Llei d'Ordre Públic, i com que això no s'ha produït així, davant d'aquest estat de fet he signat junt amb altres senyors Diputats aquesta proposició incidental per a demanar una gràcia, per bé que he de dir que ho fem forçaament perquè les circumstàncies d'aquesta Llei ho han portat així — en realitat hauríem de signar que no havia de seguir-se aquest procediment —, però ja que s'ha seguit i que el senyor Conseller de Justícia ha donat la clara interpretació que calia i ha explicat tot el que hi havia relacionat amb aquests fets, i entenent que l'única solució és demanar que s'atorgui un indult, nosaltres en la proposició incidental proposem a la Cambra que acordi que el Govern de la Generalitat demani l'indult per tots els encartats, per tots els ja condemnats, que en virtut d'aquesta Llei haurien de passar

mesos a les presons i per tal d'aconseguir que en surtin ràpidament per no haver comès cap delictes de naturalesa criminal ni d'ordre públic.

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Senyors Diputats: Jo no puc defugir d'intervenir en la discussió d'aquesta proposició incidental.

Jo, que fa pocs dies que en aquesta mateixa Cambra havia promogut un debat sobre la política d'ordre públic del Govern amb motiu d'aquestes eleccions a què fa referència la proposició incidental, i en el qual jo havia afirmat que en aquestes eleccions s'havien produït fets de violència, que havien d'haver estat suficientment reprimits i castigats, no puc passar sense situar justament la meua posició en aquest aspecte.

Jo entenc que, precisament perquè en els nostres costums polítics han pres carta de naturalesa aquestes violències, el que en diem delictes electorals, hem de tenir tots — sigui el que sigui el sector al qual pertanyem — un interès especialíssim en què aquests delictes electorals no quedin en la impunitat.

Si no s'hagués coincidit amb l'aplicació o règim d'una Llei d'excepció o d'un procediment judicial d'excepció, no sé si m'expresso en els termes exactes, en aquests fets a què fa referència la proposició incidental, jo no tenia més que un camí per a ésser fidel a les meves conviccions: que era votar contra la proposició.

Ara, jo comprenc i crec que la intenció de la proposició no va més enllà d'aquell, que el que es demana és que el que és un delictes electoral, sigui castigat com un delictes estrictament electoral, o sigui, que damunt de la pena electoral consegüent no hi recaigui en excés de pena que derivi de la coincidència d'haver-se aplicat una situació d'excepció. No sé si un indult tal com es demana, produeix aquests efectes. Crec que el més natural seria demanar que a tots els condemnats per un delictes electoral i jutjats per un Tribunal d'urgència se'ls apliqués, no l'indult de la pena, sinó que s'apliqués estrictament la pena que els hauria correspost si no hi hagués hagut tal coincidència. I si no existeix la possibilitat d'això, valguin aquestes manifestacions que he fet per a demostrar el meu desig de què si existís una manera de salvar que l'indult fes referència a una part de la pena, es fes així, i no sentéssim el principi de què trobem la manera per tal que els delictes electorals siguin de condició diversa als restants delictes.

Jo agrairia que la proposició es modifiqués en el sentit que fos convenient, tenint en compte les meves manifestacions, i si no hi ha manera hàbil de fer-ho, jo no tinc més remei que votar la proposició fent constar aquestes salvetats.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Senyors Diputats: Aquesta Minoria coincideix gairebé en les manifestacions que ha fet el senyor Romeva, però em permetré unes paraules per a explicar el nostre criteri fent constar per endavant que estem dis-

posats a votar la proposició. Però si la Cambra m'ho permet, diré que nosaltres creiem que la proposició és susceptible d'algun perfeccionament en la seva redacció i abast i potser també d'algun aclariment per part dels seus autors, a l'objecte de què les opinions de cadascú puguin també quedar consignades al DIARI DE SESSIONS.

Res més interessant en la democràcia que el règim de sufragi i que la seva puresa estigui màximament garantida, la qual cosa implica, no pas una severitat, però si l'exactitud del compliment de la Llei punitiva en els casos d'infracció. Però aquesta proposició incidental, a part de què parla d'un indult als encartats — més bé seria una amnistia — diu també condemnats judicialment per incidents a les darreres eleccions municipals. I aquí està la dificultat, perquè literalment pres aquest concepte són els delictes purament i estrictament electorals, que són les incidències naturalment derivades del fet de celebrar-se un comici; però, ¿on començaran i on acabaran els fets objectivament considerats per a deduir els que no són estrictament electorals? i en quant a l'etapa històrica pre i post-electoral d'aquests fets? Jo crec que és gairebé impossible, malgrat els desigs dels homes de bona voluntat.

Hi ha una base, aquí, d'actuació nostra, i està en les declaracions que acaba de fer — si no ho he entès malament — el senyor Conseller de Justícia i Dret, el qual ha parlat de què els Tribunals de Catalunya han seguit un criteri dual, que no hi ha hagut unitat de criteri en quant a aplicar el procediment d'urgència i totes les conseqüències del procediment, garanties processals, terminis, etcètera respecte del significat dels fets que poden enquadrar-se d'una manera genèrica en el qualificatiu d'incident electorals.

Potser amb aquesta dualitat de criteri podria establir-se un dret de revisió, però aquesta portaria una gran perturbació, perturbació que no podria ésser altra cosa que un excés de treball.

Perquè hi ha també un altre aspecte que no haurà escapat segurament a cap dels senyors Diputats, i és que qualsevol representant del Poder públic que quedi encarregat d'examinar les sentències, no hi veurà més que el fall, algun *considerando*, i no crec que tingui temps d'examinar totes les actuacions sumarians. Perquè, ¿és que en tots els fets que es poguessin considerar com una incidència electoral s'hauran recollit tots els extrems en el *considerando* respectiu? No ho sabem! Podrà passar — no amb la intenció dolosa de ningú —, si es fa una revisió, com a fets i conseqüències dels incidents de les eleccions — fets de caràcter absolutament privat, de caràcter comú; que això no m'espantaria, donada la magnanimitat del legislador —, la pietat, en el sentit de l'indult — agafi's com es vulgui — o en el sentit de reparació o en el sentit de concessió del dret de gràcia... Però, ¿on comença l'incident electoral? On acaba? El cas que citava aquí el nostre company senyor Cunillera — jo no he pogut precisar bé la data de la seva celebració —, però és molt probable que en el *considerando* que l'encarregat d'aplicar l'indult estudiaria, no s'hi faci menció de les eleccions. I així podríem multiplicar els exemples. El millor fóra, al meu entendre, més que indults demanar una revisió als efectes següents:

als efectes de què es declarin nul·les les sentències en les quals els Tribunals d'Urgència hagin aplicat danys a fets de caràcter electoral; però no un indult a priori exposant-nos a confusions. Cert és que val més absoldre cent culpables que condemnar un innocent; però és que aquí no es va a proclamar la innocència dels condemnats avui. Es va a reparar — la intenció dels que signen la proposició és reparar — l'excés de gravetat, la manca de garantia que el procediment especial que els ha estat aplicat ha infringit al dret d'aquests ciutadans, o indultats o condemnats. Doncs bé; la solució fóra la següent: si nosaltres no volem donar carta blanca als que cometin cap mena de delictes i menys els de caràcter electoral, l'única solució seria la revisió; però en fer la revisió, en dir quines són les coses que han d'anar a revisió i quines són les que no hi han d'anar, ens trobem amb la mateixa dificultat. Fetes aquestes manifestacions, nosaltres no fem cap esmena a la proposició ni posarem cap objecció en votar-la; però volíem fer constar aquestes manifestacions modestíssimes — potser equivocades, segurament equivocades —, però filles del bon desig de què, almenys, ja que estem en la resolució d'aquest indult, des del punt de vista que l'inspira, almenys que tingui certa garantia d'eficàcia i no ens trobem que els desigs del Parlament restin absolutament infructuosos, si molt convé, per la impossibilitat material de portar endavant les conseqüències que se n'esperen.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats: La proposició que presenten i signen diversos senyors Diputats de la Cambra, en el seu esperit, com he dit abans, el Govern hi està completament d'acord, i vaig a veure si, amb alguns petits aclariments que faci aconseguixo que aquest vot que ja, en forma més o menys condicionada, han avençat favorable els senyors Romeva i Simó i Bofarull, es converteix en un vot favorable.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Si la votarem!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Aquí està; però amb consciència i a plena satisfacció.

En primer lloc, el senyor Romeva sentava un criteri que és completament compartit pel Govern, o sigui, si es tractava de delictes electorals — delictes o faltes electorals — sancionats tal com el Codi Penal ho sancionava i pels procediments criminals que també el Codi Penal estableix, el Govern de la Generalitat no gestionaria cap indult. Ara bé: es tracta de què la coincidència de l'estat de prevenció amb el moment en què es varen celebrar les eleccions ha produït un agreujament — sinó de les penes, perquè la correlació de penes és la mateixa — un agreujament de la situació, en primer lloc, de l'encausat, de les dificultats de la defensa i de l'aplicació en molts casos possible, convenient i, a més establerta en la Llei, de la condemna condicional, que fa que quan un delinqüent no és habitual, no porti a compliment la pena, si és que creu el Tribunal que hi ha plena seguretat de què es tracta d'un delinqüent accidental, casual; és a dir, un delinqüent que per una reliscada a la vida, que té la societat tota la presumpció de què serà perfectament corregida, no

hi ha perquè violar el seu dret i la seva situació que representa el compliment d'una pena. Doncs bé: aquest agreujament, en quan el Tribunal ha cregut que devia aplicar l'orientació i l'esperit de la Llei d'Ordre Públic, com que l'estat de prevenció té un caràcter evidentment de represió, s'ha agreujat la pena per aquell sol fet de què el delicte es comet en moments de què hi ha l'estat de prevenció, donant un agreujament en la seva significació al delicte que evidentment era electoral. I aquí està l'objecció fonamentada que feia el senyor Simó, apart l'objecció que també fa molt fonamentada el senyor Romeva, i que observada en la redacció de la proposició no sembla prou clara, però sí que ho és la idea que fa referència als que siguin condemnats després, en mèrits de les causes que ara es tramiten també per delictes electorals. Doncs bé: l'objecció em penso que només pot tenir una solució, i és la següent: tractant-se, com es tracta, de casos molt concrets i afortunadament pocs a Catalunya, el senyor President de la Generalitat, que en nom del Govern i com a representant de l'Estat a Catalunya ha de fer aquesta gestió pròp del Govern de la República, ha de concretar els casos; concretar-los perquè altrament els hauria de concretar el Ministeri Fiscal, probablement, i es trobaria, com deia molt bé el senyor Simó, en la impossibilitat de fer-ho i el Govern de la Generalitat ja ha contret davant del Parlament el compromís de concretar els casos a les coses exclusivament electorals a les quals s'hagi aplicat el Tribunal d'Urgència.

També he de dir, per acabar — i perquè això pot ésser satisfacció pel senyor Romeva — que el criteri del Govern de la Generalitat és completament contrari als indults i que si aquesta vegada fa una excepció — a part de la raó exposada abans — excepció nascuda de la coincidència de dues lleis que no fou previst que havien de coincidir, és també degut a què tots els delictes sancionats fins ara tenen una importància molt petita i a què les eleccions a Catalunya, per satisfacció de la ciutadania catalana, no han produït cap desastre en el sentit d'haver-hi delictes greus — assassinats, morts, coses violentes — sinó que s'han produït qüestions que amb un esperit una mica ampli es poden considerar totes exclusivament electorals. Per tant, perquè en les eleccions, en mig del gran apassionament que han tingut, no s'ha produït cap fet sagnant d'importància, sinó purament, com explicava molt bé el senyor Cerezo, el cas d'un agutzil que anava de paísà i en conseqüència no sabent que era una autoritat, un ciutadà va tenir amb ell una qüestió personal, cometent un acte de violència; com aquella garrotada que es va donar també d'una manera no intencionada a un guàrdia municipal en un moment de confusió tumultuària en què hi havia diverses persones que es barallaven en aquell mateix lloc... són els casos més importants gairebé; aquests casos tan propis del moment electoral i que representen pel seu nombre petit un extraordinari avenç en referència al que eren aquests incidents en algunes eleccions celebrades a Catalunya anys enrera. Això fa que el Govern de la Generalitat consideri una justificació moral per a contradir aquest criteri que si té de no ésser partidari dels indults la circumstància de tractar-se

de delictes electorals — de faltes més que de delictes electorals — comesos en moments de celebració d'unes eleccions que en mig del seu apassionament varen produir també un fet positiu, que és el fet de què no hi haguessin ferits importants, gairebé ni ferits lleuissims i que varen celebrar-se sense haver-hi cap fet sagnant; creiem que és base suficient perquè el Govern de la Generalitat faci aquesta petició, la raoni i cregui i confii en què serà atesa pels fonaments de justícia en què se suporta i perquè va avalada per una votació del Parlament de Catalunya.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Molt agraït a les manifestacions del senyor Conseller de Justícia i Dret pel que fa referència a les paraules que necessàriament he tingut l'honor de formular. Per això em sembla que, anant puntualitzant la cosa, no podrem votar aquest text, perquè hi ha la paraula «tots» que contradiu en absolut, crec jo, fins la intenció dels mateixos signants de demanar l'indult de tots els condemnats o encartats judicialment per incidents de les eleccions. No! Acabem de dir delictes electorals provats, delictes comesos, comprovats i condemnats no tenim per què indultar-los. Aquí s'hi hauria de dir, prescindint de la paraula «tots»: es podria dir, «es gestiona la concessió d'indult als condemnats judicialment i que ho siguin per incidents de les últimes eleccions municipals en quart la situació d'ells restés agreujada per l'aplicació de la Llei de l'estat de prevenció».

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Un aclariment: En primer lloc, aquells als quals no se'ls hagi aplicat el Tribunal d'Urgència els pot haver passat una d'aquestes dues coses, o que hagin estat objecte de l'aplicació de la condemna condicional, cas en el qual l'indult no els ve més que d'una manera molt petita, perquè de fet no han de complir la pena, o bé que se'ls hagués aplicat, que no en conec cap cas, és a dir, que per raó de la seva pena no se'ls hagués aplicat, la condemna condicional. Llavors ens trobem que, precisament, aquí està el problema i fa que hàgim d'aprovar aquesta proposició; ens trobem amb una injustícia, que aquells que haguessin estat objecte d'una pena en mèrits del Tribunal d'Urgència, si eren indultats no haurien de complir aquesta pena, i els altres haurien de complir la pena en mèrits d'haver-los aplicat la jurisdicció ordinària penal, i llavors ens trobarem amb una situació injusta, i com que tota la importància del problema no és gran, perquè es tracta de poquíssims casos a tot Catalunya, crec que la proposició s'ha de considerar aclarida en mèrits del període d'eleccions municipals, que no hi ha altre solució justa que els termes de la proposició interpretada amb les manifestacions que feia abans, o sigui que nosaltres de totes les condemnes, en mèrits d'actes, faltes i delictes comesos en les anteriors no amb finalitats electorals (això apreciació nostra, perquè, evidentment, no podem caure tampoc en el cas d'una interpretació extensiva de què tot el que hagi passat en període electoral sigui per motius elec-

torals), sinó el dia mateix de les eleccions, que siguin coses tan íntimament lligades amb les eleccions, que no, creiem que aquests raonaments de justícia sorprenguin el propi Govern de la República. Crec que demostrarem que es tractava de delictes electorals, i que, per altra part, es tracta purament d'una gestió que estic completament convençut que en el seu fons de justícia hi està tothom d'acord perquè ha succeït una coincidència lamentable, que és una Llei d'excepció en període electoral, precisament quan la passió dóna un major marge a la intervenció ciutadana.

(S'aprova la proposició incidental redactada en els termes següents:

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de presentar a la Cambra la següent

PROPOSICIÓ INCIDENTAL

Que el Govern de Catalunya gestioni la concessió d'indult als condemnats per delictes i faltes derivats d'incidents ocorreguts amb motiu de les últimes eleccions municipals de Catalunya.

Palau del Parlament, 9 de febrer del 1934. — Cerezo, Mestres, Arnau, Blasi, Casademunt, Dot i Arxé, Tauler, Irla, Vancells, Dalmau i Fàbrega.»

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió Especial sobre diversos articles de la segona part de la Llei Municipal de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Article 195. Hi ha una esmena.

(El senyor Secretari llegeix la següent esmena:

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular la següent esmena a l'art. 195 del dictamen, sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya:

ESMENA

Article 195. Al final del tercer epígraf s'hi afegirà: "... sempre que la marxa econòmica del servei estigüés en la mateixa condició de l'epígraf anterior."

Palau del Parlament, 9 de febrer del 1934. — Mestres, Cerezo, Vancells, Casademunt.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: La Comissió accepta l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'article? *(Assentiment.)* Resta aprovat l'article amb l'esmena acceptada per la Comissió.

(La redacció definitiva de l'art. 195, és com segueix:

«Article 195. Cessarà la municipalització d'un servei:

Primer. — Quan ho acordi l'Ajuntament, amb els mateixos requisits previs a què han de subjectar-se els acords de municipalització.

Segon. — Per simple acord de l'Ajuntament quan el dèficit del Pressupost del servei excedeixi, durant tres anys consecutius, del 10 per 100 del Pressupost de despeses de l'Ajuntament, i també quan les pèrdues impliquin la desaparició del 50 per 100 del capital.

Tercer. — A iniciativa dels veïns del Municipi i amb els requisits que estableixin els arts. 147 i 154

d'aquesta Llei, sempre que la marxa econòmica del servei estigüés en la mateixa condició de l'epígraf anterior.»

El senyor Secretari llegeix la següent esmena a l'article 196:

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular la següent esmena a l'art. 196 del dictamen, sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya:

ESMENA

Article 196. Al final d'aquest article s'hi afegirà: "... o bé ho hagin estat o hagin fet els serveis dintre els cinc anys anteriors."

Palau del Parlament, 9 de febrer del 1934. — Comes, Xirau, Ibars, Simó i Bofarull.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comes, per a defensar-la.

El Sr. COMES: Senyors: Aprofitant la defensa d'aquesta esmena, signada pel que us parla i pel company de la Minoria Nacionalista Republicana, amic Xirau, voldria dirigir-me a la Comissió especial d'aquesta Llei Municipal, per a demanar-li que quan es fes la redacció definitiva d'aquest Projecte s'incorporessin en el text algunes aclaracions que no variaran l'essència dels articles corresponents, dels quals ara parlarà, però que contribuïran sens dubte a fer-los més clars i més concrets. Naturalment, si jo hagués pres part a la discussió d'ahir a la tarda, era l'hora indicada per a fer-ho, però jo no he volgut prendre participació fins en el moment present en les discussions de la Llei Municipal, ni dins de la Comissió corresponent, perquè quan es deliberava respecte d'aquests articles formava jo part de l'Ajuntament de Barcelona i creia que hi havia una certa incompatibilitat moral d'intervenir en la redacció d'una Llei que feia un organisme superior, com és el Govern de Catalunya i com és el Parlament, i que podia en el meu ànim no haver-hi aquella imparcialitat, aquella serenitat, que m'hauria privat de tenir el formar part d'un Ajuntament interessat en la Llei.

Es per això que aquestes aclaracions, que desitjaria que la Comissió atengués, es refereixen en primer lloc a l'art. 188, que es va aprovar en el dia d'ahir. En l'art. 188, que parla de la municipalització de serveis, hi ha un apartat d en el qual es confia la possible municipalització de serveis d'una manera excepcional a una empresa privada. Jo voldria que el dia que es faci la redacció definitiva la Comissió hi admetés un final redactat més o menys en aquest sentit: «que en cap cas podria ésser la mateixa o una de les mateixes que abans l'explotava», perquè si la municipalització s'ha fet treient d'empreses particulars determinats serveis, si se li ha donat una estructuració més o menys complicada perquè la municipalització doni tots els efectes i després es torna aquesta facultat a la mateixa empresa privada, tot haurà estat completament inútil. De manera que podríem estar conformes que d'una manera excepcional es donés a una empresa privada, sempre que no fos una de les que abans havien tingut el servei.

Per altra part, en l'art. 190, parlant del règim d'administració autònoma a què l'Ajuntament podrà sotmetre's, hi ha un apartat que es refereix als contractes d'adquisició de primeres matèries, maquinària, venda de subproductes i residus, que aniran a

càrrec exclusivament de la Comissió directora del servei municipalitzat. També podria afegir-s'hi l'aclaració que en aquests casos es procuri donar sempre preferència en el possible a la indústria nacional. En el mateix art. 190 hi ha l'apartat c que parla de les facultats de l'Ajuntament i diu que correspon a l'Ajuntament l'aprovació definitiva dels comptes anuals de l'empresa. Quan la municipalització estigui confiada a una empresa, l'Ajuntament és el qui ha d'aprovar els comptes, facultat molt lògica i molt fundada en un esperit de justícia, però s'hi hauria d'afegir, al meu entendre, que tindrà competència, l'Ajuntament, no solament per a l'aprovació definitiva dels comptes anuals de l'empresa, sinó dels pressupostos de la mateixa empresa. Els pressupostos signifiquen la Llei econòmica que es donarà l'empresa municipalitzada; doncs, que aquests pressupostos estiguin sotmesos a l'aprovació de l'Ajuntament.

L'article 191, que parla de l'explotació dels serveis confiats a una empresa de caràcter mercantil, regula la composició del Consell d'Administració d'aquesta empresa de caràcter mercantil, i es dona una intervenció, com és lògic, a l'Ajuntament per mitjà d'un cert nombre de Consellers, designats pel mateix Ajuntament, i hi ha un nombre igual de Vocals designats per les entitats econòmiques, professionals i obreres de la localitat, degudament reconegudes. Això és una cosa una mica imprecisa. En les poblacions petites, no, però en ciutats grans, com Barcelona, ens trobarem que hi ha un cúmul de societats econòmiques, obreres i de la classe que aquí designa, que podria produir una veritable pertorbació per quant no se sabria quines són les que poden nomenar representant i quines són les que no en poden nomenar. Llavors, per a evitar aquesta confusió, fóra lògic que s'afegís a aquest art. 191, que l'Ajuntament, el mateix Ajuntament que ha de municipalitzar els serveis, determinarà quines entitats econòmiques, mercantils, obreres o socials, etc., seran les que podran nomenar un delegat que formi part del Consell d'Administració. D'altra manera hi hauria una veritable competència entre aquestes entitats de la mateixa classe, perquè cada una voldria nomenar un representant, i en sobriarien i es produiria una certa confusió que pot evitar-se amb la simple addició aquesta que jo proposo.

Aquestes són les suggestions que m'he permès fer, abusant potser de la benevolença de la Comissió i de la del senyor President, en quant als articles ja aprovats, simples aclariments.

En quant a la meua esmena referent a l'article 196 — seré molt curt —, he de dir que l'article 196 determina: «No podran intervenir en les votacions referents a la municipalització o desmunicipalització dels serveis, ni formar part de les Comissions dictaminadores, els Consellers que siguin propietaris d'empreses anàlogues o similars, ni els que siguin Gerents, Directors o Vocals, o hi facin serveis de caràcter retribuït.» Es un article completament fonamentat, un article lògic, perquè tendeix a evitar que s'introdueixin en aquests organismes de la municipalització, persones que hi tinguin interessos oposats i que, per tant, determinaria un cert funcionament de l'organisme en detriment dels interessos de la municipi-

palitat. Però aquí la Comissió ha pecat de massa bona fe; nosaltres, els que hem estat en el règim municipal, sabem que aquestes Lleis i aquests preceptes, són fàcilment burlables, i per això, per tal d'evitar-ho, hem d'anar a què els individus que hagin format part d'aquestes empreses anàlogues o similars no es puguin donar de baixa, en un moment determinat, del seu càrrec en la respectiva empresa i llavors sortir de l'impediment que el precepte estatueix, i formar part de l'organisme que regeixi la municipalització. Això em sembla que s'evitaria amb la meua esmena, que només té per objecte afegir al final de l'art. 196 unes paraules que diguin, poc més o menys, «o bé ho hagin estat en els cinc anys anteriors», és a dir, que aquests senyors que hagin participat en empreses anàlogues, no sols no ho siguin llavors, sinó que no ho hagin estat en temps anteriors, perquè podrien donar-se de baixa immediatament per als seus fins particulars. Jo, en quant al termini, no tinc criteri tancat, i si la Comissió vol fixar un termini inferior, estic completament d'acord. La qüestió és que no pogués semblar que amb aquest text es burla fàcilment la Llei, i aleshores tenim el mateix mal que tractem d'evitar. Es per això que demano que l'esmena es sotmeti a l'aprovació de la Cambra.

El Sr. ARNAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: En realitat, el parlament del Diputat senyor Comes, ha tingut dos parts. Una es refereix als articles que ahir foren aprovats pel Parlament. Com que en realitat totes les seves suggestions no modifiquen per a res l'essència dels articles que es votaren, i, al contrari, podríem dir que vénen a afermar el criteri que té la Comissió respecte de tots aquests extrems, i que la totalitat de les coses que ha proposat vénen a refermar aquest sentit, la Comissió no té cap inconvenient en recollir-les perquè després, a l'hora que es faci la redacció definitiva, es procuri proposar a la Cambra la introducció d'aquesta mena de correcció d'estil o d'afermament, que en podríem dir, del mateix esperit que ha presidit sempre la Comissió, perquè entenem que aquestes coses no faran res més que millorar i refermar el criteri que té la Comissió i que va demostrar tenir el Parlament respecte tot aquest capítol tan importantíssim de la municipalització de serveis.

Ara, en el que es refereix a l'esmena que proposa a l'art. 196, que diu: «o bé hagin fet els serveis dintre dels cinc anys anteriors», la Comissió també manifesta la seva conformitat amb l'esperit d'aquesta esmena, si bé la Comissió creu que potser el nombre de cinc anys no és d'una necessitat absoluta, i que potser es cerqués la fórmula de posar-hi tres anys, i crec que amb aquest termini ja tindríem totes les garanties necessàries i que el Diputat senyor Comes també s'hi trobaria ja amb la seguretat d'aconseguir la finalitat que ell persegueix.

Per tant, la Comissió proposa a la Cambra l'acceptació d'aquesta esmena, només que en la part que diu «cinc anys anteriors», es digui «tres anys anteriors».

El Sr. COMES: Demano per parlar.

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comes.

El Sr. COMES: Molt agraït per la benevolença de la Comissió, i estic conforme amb els tres anys, perquè ja he dit abans que no feia una qüestió tancada del nombre d'anys, perquè ja s'evitarà el mal que jo tracto d'evitar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Galés havia demanat la paraula per a intervenir en aquesta discussió.

El Sr. GALÉS: Havia demanat la paraula, però segurament serà més oportú fer-ne ús al final de la Llei, perquè no era exactament a aquest article al que es referia el meu prec.

El Sr. PRESIDENT: Així, ¿s'aprova l'art. 196 amb l'esmena, reduint, d'acord amb el que proposa la Comissió, els cinc anys a tres anys? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(*La redacció d'aquest art. 196, és la següent:*

Article 196. No podran intervenir en les votacions referents a la municipalització o desmunicipalització d'un servei, ni formar part de les Comissions dictaminadores, els Consellers que siguin propietaris d'empreses anàlogues o similars, ni els que en siguin Gerents, Directors o Vocals o hi facin serveis de caràcter retribuït o bé ho hagin estat en els tres anys anteriors.»

El senyor Secretari llegeix la següent esmena a l'article 197:

«Els Diputats que sotasignen, tenen l'honor de formular la següent esmena a l'art. 197 del dictamen sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya:

ESMENA

Article 197. El segon paràgraf es redactarà així:

«Aquesta capacitat correspon al Consell de Govern municipal, en els Municipis superiors a cinc mil habitants que es regeixin per aquest sistema. En els altres Ajuntaments correspondrà al ple dels mateixos.»

Palau del Parlament, 8 de febrer del 1934. — Sauret, Mestres, Vancells, Fàbrega, Blasi.»

El Sr. SAURET: Demano per parlar.

El Sr. COMES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Sauret.

El Sr. SAURET: Senzillament, es tracta només, al meu entendre, d'un possible error. Diu l'article que la capacitat d'adquirir, posseir, administrar i alienar tota mena de béns correspon a l'Ajuntament en ple en els municipis de menys de cinc mil habitants, i en els de més habitants, al Consell de Govern municipal. Però això és en el supòsit de què els de més de cinc mil habitants tinguin Consell de Govern municipal, perquè d'acord amb l'art. 57 de la Llei Municipal, pot ésser que en tinguin o que no. L'article 57 de la Llei Municipal, diu: «Que en els Municipis de població fins a deu mil habitants, exercirà la totalitat del Govern l'Ajuntament en ple. Amb tot, els Municipis de cinc mil a deu mil habitants podran prendre l'acord de regir-se per

Comissió de Govern mitjançant el vot favorable, etcètera.»

Per tant, em sembla que és simplement esmenar un error, perquè pot ésser que siguin de més de cinc mil habitants; però que es regeixin pel sistema d'Ajuntaments en ple.

El Sr. ARNAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: Hi ha una altra esmena presentada pel Diputat senyor Comes i altres signants. Jo trobo molt bé la suggerència del senyor Sauret, però com que va lligada a l'esmena que ha presentat el senyor Comes, després contestaré de manera conjunta.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comes.

El Sr. COMES: L'esmena no està redactada encara, perquè és una suggestió que faig a la Comissió, que potser no arriba a tenir la categoria d'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Pot ésser una esmena verbal.

El Sr. COMES: En efecte: una esmena verbal.

Jo estic d'acord completament amb el que ha manifestat el Diputat senyor Sauret, i em sembla molt pertinent la seva manifestació, però el que jo volia dir no es refereix a aquest assumpte. Es refereix al paràgraf primer de l'art. 197, que diu: «El Municipi tindrà plena capacitat per adquirir per qualsevol títol i causa, posseir, administrar i alienar tota mena de béns...»

Jo voldria que la Comissió admetés afegir-hi una paraula. On diu, «posseir», després posar-hi «usdefruitar o gaudir», perquè en matèria jurídica ja se sap que la possessió real no és igual que la possessió jurídica, i pot donar-se el cas, com jo en citaré seguidament un, de què l'Ajuntament tingui la possessió d'una cosa i en canvi no la usdefruïti.

L'Ajuntament de Barcelona té el palau de Pedralbes; al palau de Pedralbes hi han uns mobles, i aquests mobles eren propietat de l'ex-família reial. Aquests mobles foren embargats per la Comissió de Responsabilitats del Parlament, i són propietat de la Comissió en quant s'han sotmès a les responsabilitats civils derivades del procés que es va fer a l'ex-rei; per tant, propietat de l'Estat. La possessió és de l'Ajuntament de Barcelona, perquè com estan anexas a l'edifici, l'Ajuntament en té la possessió, però no en gaudeix l'usdefruit, perquè aquests mobles formen part del Museu de les Arts Decoratives, i l'Ajuntament de Barcelona ha cedit la utilització i l'usdefruit d'aquests mobles a una entitat autònoma, com és la Junta de Museus de Barcelona. És un cas en què la propietat és d'un, la possessió d'un altre, i l'usdefruit d'un tercer. Per això jo entenc que s'hauria d'afegir la paraula «usdefruitar», en la qual cosa no hi haurà, em sembla, cap inconvenient, perquè no es tracta més que d'una paraula, i per això no he redactat cap esmena.

Després, en el paràgraf segon, que diu: «aquesta capacitat correspon a l'Ajuntament en ple per als Municipis de més de cinc mil habitants...», jo afegiria el següent: «Excepte adquirir i alienar

que correspondrà sempre al ple». Jo considero transcendental per a un Ajuntament l'alienació de béns. Com saben tots els que es dediquen a la professió d'Advocat, a les persones que administren béns d'altri, l'alienació de béns és una cosa molt difícil, és una cosa per a la qual sempre s'exigeixen les màximes garanties. Ens trobem amb el cas de tutor, que necessita fer-ho moltes vegades, no solament amb el consell de família, sinó moltes vegades amb autorització judicial. Per tant, jo no sotmetria aquest cas a la competència exclusiva del Consell de Govern; això ho deixaria a l'Ajuntament en ple. En canvi, tot el referent a posseir, usdefruitjar i administrar, això ho deixaria al Consell de Govern, en els casos en què n'hi hagi, però si es tracta d'adquirir, o alienar, en aquest cas ho faria sotmetre a l'Ajuntament en ple.

El Sr. SAURET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Sauret.

El Sr. SAURET: Jo, amb la meua esmena, proposava simplement una rectificació; però ara, després dels aclariments del senyor Comes, entenc que també va bé que es faci aquest aclariment per a no substreure a la plena llum, podríem dir, totes aquestes qüestions, que són importantíssimes, de la vida municipal, de manera que no faig més que sumar-me a les manifestacions del senyor Comes.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: La Comissió, convençuda de l'argumentació que ha adduït el senyor Comes, i de la qual també s'ha fet solidari el senyor Sauret, creu que aquests aclariments són en bé d'aquest article. Per tant, els accepta.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 197 amb els aclariments i addicions que han proposat els senyors Comes i Sauret? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(*La redacció d'aquest article és la següent:*

«Article 197. El Municipi té plena capacitat per a adquirir per qualsevol títol i causa, posseir, usdefruitjar, administrar i alienar tota mena de béns.

Aquesta capacitat correspon a l'Ajuntament en ple, però en els Municipis que tinguin Consell de Govern pertocarà a aquest organisme, excepte la facultat d'adquirir i alienar que sempre serà d'incumbència del ple.»

Per no haver-s'hi presentat cap vot particular ni cap esmena, s'aproven sense discussió els arts. 198, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 206 i 207.

En llegir-se l'art. 208, al qual no s'ha presentat cap esmena ni vot particular, el senyor Comes demana per parlar.)

El Sr. COMES: A l'art. 208 s'hi hauria de posar una petita addició. Aquest article diu: «Els Ajuntaments podran establir les regles que creguin convenients per a l'administració i explotació de llur patrimoni», i jo hi afegiria: «amb la limitació del paràgraf segon de l'art. 197», perquè aquest és el que regula la capacitat dels Ajuntaments en ple i del Consell de Govern per adquirir i per alienar béns, i com que hem admès la suggestió anterior, en l'article 208, quan es parla que els Ajuntaments podran establir les regles, s'ha de dir, «amb la limitació del paràgraf segon de l'art. 197». És a dir, que entre aquestes regles que ells estableixin per aquests casos,

han de tenir sempre present allò que sigui competència del ple i el que ho sigui del Consell de Govern.

Abans estava bé perquè tot ho posàvem a la competència del Consell de Govern, però si destriem l'adquirir i alienar béns, hem de tenir en compte, quan es faci la reglamentació d'aquestes coses, el que competí al ple i el que pot fer el Consell de Govern.

El Sr. ARNAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ARNAU: En realitat, com que és una concordància amb l'article que hem aprovat, la Comissió l'accepta.

El Sr. PRESIDENT: ¿S'aprova amb els aclariments i la suggestió del senyor Comes? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(*La redacció definitiva d'aquest article és la següent:*

«Article 208. Els Ajuntaments podran establir les regles que creguin convenients per a l'administració i explotació de llur patrimoni, amb la limitació del paràgraf segon de l'art. 197.

Serà indispensable de procedir pels tràmits de subhasta, quan es tracti de lloguer d'immobles, per terminis de cinc o més anys, o per un preu anual superior al límit assenyalat a l'art. 176 de la present Llei.»

El Sr. PRESIDENT: Resta pendent de redacció definitiva i, per tant, de votació definitiva aquesta part de la Llei Municipal de Catalunya.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Bases de la Cooperació

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: La Comissió es va reunir per a estudiar els tres articles pendents d'aprovació de l'epígraf «Economia de cooperatives» i els ha deixat novament redactats, com ja en té còpia la Mesa.

(*El senyor Secretari dona lectura als tres articles següents, que són aprovats sense discussió:*

«Article 53. Les entitats acollides a aquesta Llei, que obtinguin préstecs o qualsevol altra mena d'ajut en metàl·lic de la Generalitat o dels Organismes de crèdit que en depenguin, hauran de subjectar-se a les normes que el Consell Superior de la Cooperació els dicti per tal de què estableixin en el desenvolupament de les seves activitats econòmiques, una ponderada relació entre el seu capital circulant i l'immobilitzat en edificis, mercaderies en dipòsit i altres inversions no realitzables a curt termini.»

«Article 54. Quan de l'examen dels balanços es noti que una entitat, tot i mantenir-se dintre de la Llei, segueix pràctiques perilloses per a la seva prosperitat, se li trametrà comunicació fent-li notar les anomalies i indicant-li el mitjà per a corregir-les per tal de què resti ben aïançada la seva solvència i garantits els interessos dels seus associats.»

«Article 55. Les entitats que estableixin o tinguin establertes Caixes d'Estalvi, no podran emprar les quantitats en dipòsit més que en operacions a curt termini, i hauran de tenir les mateixes disponibilitats a què legalment vinguin obligades les Caixes d'Estalvi que funcionin sota el patronatge oficial.»

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Soler i Bru.

El Sr. SOLER I BRU: En l'epígraf «Crèdit», quedà pendent de redacció un article, que és el que porta el número 46. Jo prego a la presidència que se'n doni lectura.

(El senyor Secretari dona lectura al següent article:

«Article 46. El Departament d'Economia i Agricultura, previ informe favorable del Consell Superior de la Cooperació, en el sentit d'assegurar la subsistència de l'entitat peticionària, estarà autoritzat per a concedir subvencions proporcionals a la importància econòmica de la mateixa, i per una sola vegada, a les cooperatives populars que portin més de cinc anys de funcionament normal i que passin moments crítics per causes alienes a la voluntat de llurs components.»)

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: Aquest article, que quedà pendent de discussió per unes observacions que va fer el senyor Simó i Bofarull, la Comissió l'ha redactat tal com s'ha llegit, però després, d'acord amb el senyor Simó i Bofarull, s'hi ha introduït una petita modificació, de la qual, si m'ho permet la Presidència, en donaré compte.

El Sr. PRESIDENT: Pot donar-ne lectura.

El Sr. SOLER I BRU: «Article 46. El Departament d'Economia i Agricultura, previ l'informe favorable del Consell Superior de la Cooperació, en el sentit d'assegurar la subsistència normal de l'entitat peticionària, estarà autoritzat per a concedir subvencions proporcionals a la importància econòmica de la mateixa, i per una sola vegada a les Cooperatives populars que portin més de cinc anys de funcionament regular i que passin moments crítics per causes alienes a la bona voluntat dels seus components.», redacció que al senyor Simó i Bofarull li plau.

El Sr. PRESIDENT: ¿S'aprova en aquesta forma? (Assentiment). Resta aprovat.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: La Comissió ha afegit, com article, en l'epígraf «Disposicions generals», amb el número 66, que també té la Mesa.

(El senyor Secretari el llegeix.)

«Article 66. Quan el servei de Cooperació, per mitjà de les corresponents inspeccions o bé per altres mitjans al seu abast comprovi que una societat inscrita com a cooperativa, mutualitat o sindicat agrícola en el Registre, empra pràctiques contràries a les establertes per les

Lleis, l'invitarà a posar-hi terme, i si l'avertiment no fos atès, posarà el cas en coneixement del Consell Superior de la Cooperació, el qual podrà retirar-li la qualificació i excloure-la del Registre.»

(S'aprova.)

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Soler i Bru.

El Sr. SOLER I BRU: El dictamen ha tingut, com hauran vist els senyors Diputats, unes variacions en l'articulat. Els articles 66, 67 i 68 del dictamen han passat a ésser els articles números 67, 68 i 69, i s'ha afegit a la Llei un nou article, al qual s'ha donat el núm. 66; i els arts. 53, 54 i 55, en el dictamen eren els articles 54, 55 i 56.

El Sr. PRESIDENT: Resta pendent de redacció definitiva, i per tant, de votació definitiva.

Com sigui que s'han acostat a la Presidència els senyors Presidents de les Comissions Parlamentàries i han significat llur desig de reunir-les, el dimarts, per tal d'activar llurs tasques, la Presidència proposa a la Cambra no reprendre les sessions fins el dimecres. ¿S'acorda? (Assentiment). Resta aprovat. La propera sessió, doncs, serà dimecres.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Pecs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei de contractes de conreu.
4. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Sanitat sobre el Projecte de Llei d'aigües minero-medicinals i d'aigües pures de règim.
5. Discussió del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei de transferències de crèdit.
6. Discussió del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei d'autorització d'una ampliació de crèdit.
7. Votació definitiva del Projecte de Llei de Bases de la Cooperació.
8. Votació definitiva dels arts. 182 al 208 de la segona part del Projecte de Llei municipal de Catalunya.

(S'aixeca la sessió a les set i deu minuts de la vetlla.)